

BIBLIOGRAFIA

1) Aspectes generals de la teoria i pràctica del comentari de textos

BASSOLS, Margarida i Anna M. TORRENT (1996): *Models Textuals. Teoria i Pràctica*. Vic: Eumo.

Descripció clara i didàctica de cinc models textuals (argumentació, explicació, descripció, conversa i narració) sota un guió que inclou: la definició i característiques, les estructures gramaticals, la cohesió i coherència textuals, els trets pragmàtics i algunes propostes didàctiques. No inclou textos comentats, però sí una introducció general i un glossari.

BORDONS, Gloria: Josep M. CASTELLA i Elisabet COSTA (1998): *TXT, la lingüística textual aplicada al comentari de textos*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Departament de Filologia Catalana.

Aplicació al comentari de textos dels conceptes de la lingüística textual i l'anàlisi del discurs, a més d'altres camps com la pragmàtica o la sociolingüística. El llibre inclou una part teòrica, on s'agrupen els conceptes principals en cinc capítols, una part pràctica amb una vintena de textos comentats i un tercer bloc d'orientacions didàctiques, a més d'una taula de continguts i bibliografia.

BUSTOS GISBERT, José M. (1996): *La construcción de textos en español*. Salamanca: Universidad de Salamanca.

Manual universitari d'anàlisi i producció de textos que s'organitza en dues parts. La primera descriu de forma clara i amb molts exemples els principals aspectes de la configuració i funcionalitat dels textos escrits. La segona part recull propostes d'anàlisi i de producció de textos, però no inclou comentaris desenvolupats.

CASSANY, Daniel (1999): *Construir [l'escriptura]*. Barcelona: Empúries.

Repertori sistematitzat de les diverses dimensions de l'escriptura acadèmica, adreçat específicament a docents. Complementa altres treballs de l'autor com *La cuina de [l'escriptura]* (1993) i inclou trenta fitxes de pràctiques d'escriptura comentades, que es reparteixen entre activitats intenses (d'autoreflexió sobre el fet d'escriure), extenses (d'exploració personal) i instrumentals (d'aplicació a l'aprenentatge escolar).

CERVERA, Angel (1999): *Guía para la redacción y el comentario de texto*. Madrid: Espasa.

Manual d'iniciació al comentari amb un plantejament eclèctic i un contingut prolix i heterogeni. Incorpora nocions textuals i l'esquema de comentari segueix les convencions tradicionals del gènere (esquema textual, resum, tema i comentari). Els textos s'organitzen per àmbits d'ús: periodístic i publicitari, jurídic i administratiu, històric, filosòfic, científic i tècnic i literari. Cada àmbit es caracteritza pragmàticament i lingüísticament i s'il·lustra amb un comentari desenvolupat, si bé aquest no es singularitza com un text a part del cos del manual. Inclou quadres gramaticals i esquemes textuals molt útils i índexs analítics de textos, autors i temes.

CONCA, Maria, Adela COSTA, M. Josep CUENCA i Gemma LLUCH (1998): *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona: Teide.

Manual d'iniciació universitària que condensa i sistematitza les nocions de l'enfocament comunicatiu i la lingüística del text amb vistes a l'anàlisi i producció de textos. No inclou comentaris complets, però sí molts texts i propostes d'activitats amb solucionari.

CUENCA, Maria Josep (1996): *Comentari de texts*. València: Bullent.

Manual de comentari concebut des d'una perspectiva textual. S'obri amb unes consideracions generals i unes breus indicacions per a la composició del comentari. Inclou trenta-cinc textos diversos quant a procedència, registre, canal, elaboració literària..., agrupats en sis tipus textuais: descripció, narració, exposició, text retòric, argumentació i conversa. Cada tipus inclou una presentació general, una fitxa, una sèrie de textos i una bateria d'activitats complementàries. A més, hi ha 10 comentaris desenvolupats, amb ampliacions marginals de teoria lingüística aplicada. Tots els textos, inclosos els glossats, incorporen a més una fitxa de comentari.

DEVÍS, ANNA i Josep SENDRA (2001): *Comentar textos. Batxillerat*. València: Hermes/Castellnou.

Llibre de text orientat al comentari de textos de la prova d'accés. Presenta una plantilla de comentari, un glossari i vuit comentaris desenvolupats, nou guions de comentari i set texts addicionals.

LATORRE ZACARÉS, Víctor i Soledad MARTÍN SEGOVIA (201): *Lengua castellana. Análisis de texto. Pruebas de accesos. 2º Bachillerato*. València: Tilde.

Llibre de text orientat al comentari de textos de la prova d'accés. Desenvolupa les principals nocions textuais i aporta una plantilla de comentari i uns apèndixs gramaticals. Inclou molts textos apareguts en el comentari de llengua espanyola durant les darreres convocatòries de PAU dos comentaris del professor, raonables en extensió i nivell de dificultat, i dos comentaris d'alumnes, que desenvolupen parcialment els textos proposats.

NÚÑEZ, Rafael i Enrique del TESO (1996): *Semántica y pragmática del texto común. Producción y comentario de textos*. Madrid. Cátedra.

Reflexió clara i entenedora sobre l'abast i finalitat del comentari de textos. Concebut des d'una perspectiva pragmaticotextual, presenta els conceptes sense enfarfigament i inclou un ampli capital sobre el procés d'elaboració del comentari. No inclou comentaris complets, però aporta moltes idees a partir de plantejaments senzills i realistes, centrats únicament en el que els autors anomenen "el text comú". La proposta de comentari naix de la constatació que, si bé l'escriptura es configura com un canal comunicatiu autònom, els seus fonaments es traben en la interacció conversacional.

REYES, Graciela (1992): *Cómo escribir bien en español. Manual de Redacción*. Madrid: Arco libros.

Manual d'escriptura dirigit a universitaris. S'organitza en tres parts. La primera explora les nocions principals del llenguatge escrit, al voltant de la relació entre gèneres, registres i gramàtica. La segona se centra en el procés de redacció, només quant a contextualització, tria lèxica i precomposició. La part final és una presentació comentada dels models d'escriptura acadèmica (monografies, tesis, informes) i comercial.

Bibliografia seleccionada i comentada per M. Nicolàs per al curs *El comentari de textos en Batxillerat. L'expressió escrita en el comentari de textos*, octubre de 2002

2) Altres referències bibliogràfiques

- Articles*, núm. 4, monogràfic sobre diversitat discursiva
Articles, núm. 5, monogràfic sobre la construcció del discurs escrit
Articles, núm. 14, monogràfic sobre intertextualitat
Articles, núm. 20, monogràfic sobre puntuació
Articles, núm. 22, monogràfic sobre el comentari de text
ARTIGAS, Rosa (coord.) (1991): *A l'entorn de la gramàtica textual*, Suplement de *COM ensenyar català als adults*, núm. 8.
ARTIGAS, Rosa (coord.) (1995): *El significat textual*, *COM/Materials didàctics*, 1, Barcelona, Generalitat de Catalunya.
BASSOLS, M. (2001): *Les claus de la pragmàtica*, Vic, Eumo
BASSOLS, M. & A. M., TORRENT (1996): *Models textuels. Teoria i pràctica*, Vic, Eumo
BIBILONI, Gabriel (1997): *Llengua estàndard i variació lingüística*, València, 3i4.
BOIX, Emili & F. Xavier VILA (1998): *Sociolingüística de la llengua catalana*, Barcelona, Ariel.
BOIX, Emili (1999): "La variació social", *Caplletra*, núm. 25, pp. 135-161.
BONILLA, Sebastián (1990): "Estrategias discursivas y cooperación pragmática", *Anuari de Filologia*, vol. XIII, pp. 9-23, Universitat de Barcelona.
BORDONS, Glòria (1989): "Més consideracions sobre el comentari de text", *COM ensenyar català als adults*, núm. 18.
BORDONS, Glòria i altres (1998): *TXT La lingüística textual aplicada al comentari de textos*, Barcelona, Edicions UB.
CABRÉ, M. Teresa & Rosa ARTIGAS (1989): "Projecció textual de les relacions semàntiques entre les paraules (I)", *COM ensenyar català als adults*, núm. 19.
Caplletra, núm. 7, monogràfic sobre anàlisi del discurs
Caplletra, núm. 21, monogràfic sobre sociolingüística i educació
Caplletra, núm. 25, monogràfic sobre variació lingüística
Caplletra, núm. 29, monogràfic sobre pragmaestilística
CAMPS, Anna i altres (1990): *Text i ensenyament. Una aproximació interdisciplinària*, Barcelona, Barcanova.
CASTELLANOS, Carles & Bernat JOAN (1993): *Llengua i variació*, Barcelona, Oikos-Tau.
CASTELLANOS, Carles & Maria-Lluïsa PAZOS (1995): *Curs de sociolingüística per a BUP, COU i Reforma*, Barcelona, Oikos-Tau.
CASTELLANOS, Carles (2000): *Llengua, dialecte i estandardització*, Barcelona, Octaedro.
CASTELLÀ, J. M. (1992): *De la frase al text*, Barcelona, Empúries
MACIÀ, Jaume & Joan SOLÀ (eds.) (2000): *La terminologia a l'ensenyament secundari. Propostes pràctiques*, Barcelona, Graó.
MAINGUENEAU, D. & V. SALVADOR (1995): *Elements de lingüística per al discurs literari*, València, Tàndem
PERAIRE, Joan i altres (eds.) (1997): *La diversitat discursiva*, Castelló de la Plana, Universitat Jaume I.
PORTOLÉS, José (1998): *Marcadores del discurso*, Barcelona, Ariel.
PRADILLA, Miquel Àngel (ed.) (1998): *Ecosistema comunicatiu. Llengua i variació*, Benicarló, Edicions Alambor.
Textos, núm. 12, monogràfic sobre variació
Textos, núm. 22, monogràfic sobre els registres
Textos, núm. 29, monogràfic sobre explicar i argumentar